

Wedding, l'autre Berlin

Il y a un autre Berlin derrière la vie festive et culturelle. Moyshe Kulbak se rend dans le quartier ouvrier de Wedding où les nuits sont froides. La surveillance policière se fait présente. Seul refuge, le bistrot.

Quand Kulbak découvre l'autre Berlin, plus sombre...

.30

נאָר ס'טרעפט, אז צווישן ליולקעס דאָרטן
 טוט ווער אַ צונד אַ פראָסטן פאָפּיראַס...
 אַ בלייכער מענטש אין אַלטינקע באַטפאַרטן
 פאַרריכט די ראַדעק-ברילן אויף דער נאָז.
 ער איז שוין אויפן טיש. די קנייפע זידט.
 — פאַרטיי. באַפעל. אַ דעמאָנסטראַציע.
 איין אַרבעטער איז נויט און פראַצע.
 נאָר טויזנט זיינען דינאַמיט!
 פאַרשמידט צום פעסל זיינע יאָרן.
 סע שטוינט דער פעסלדיקער באַלעבאַס —
 עס ווערט פוסט אין שענקל. עס ליגט דער צאָרן
 פאַרדרייט ווי אַ באַאָ אונטערן גלאָז.

Parfois soudain dans la forêt des pipes
 Vent allumer sa simple cigarette
 Un homme pâle, il a de vieilles bottes
 Et rectifie sur son nez des lunettes
 A la Radek. Il monte sur la table.
 Tout le bistrot est en ébullition.
 Ordres. Parti. Manifestation.
 Un ouvrier est sueur et misère,
 Mais des milliers sont de la dynamite.
 Et les années sont scellées au tonneau.
 Rond comme un fût le mastroquet s'agite
 Mais le bistrot se vide. La colère
 Comme un boa sous le verre se noue.

.31

אַן וועדינג, מיט אַ האַרטן פויסט צוקאָפּן.
 שלאָפט דערנאָך. ס'איז שפעט ביינאַכט.
 עס הענגט אַ גרויסע שווערד איבער איראָפּע.
 די טויערן, די קנייפעס צוגעמאַכט —
 איז שטיל אין דייטשלאַנד. די מלוכה היט.
 ווער בייט די וואַך אין מאַאָביטער תפיסה?
 סטינעס, קרופ און טיסען...
 עס הילכן אָפּ אין שלאָף די שווערע טריט.
 די דייטשישע לבנה שווימט. אַ שטרענגע
 שייין. אַ פראָפּיל אָן הומאָר.
 און ס'דרעמלען אַלץ די געסלעך די ענגע — —
 אַ חלום איז עס, צי גרויע וואָר?

Un poing tendu puissamment sur sa tête
 Wedding s'endort. Il est tard dans la nuit.
 Une épée est en suspens sur l'Europe.
 Les portes des bistrots se sont fermées.
 Silence en Allemagne. L'Etat veille.
 Mais qui dans la prison de Moabit,
 A relevé la garde ? Krupp, Thyssen...
 Dans le sommeil des pas lourds retentissent.
 On voit planer la lune germanique
 Austère et dure. Un profil sans humour.
 Dorment encore, étroites, les ruelles
 Est-ce le songe ou le gris du réel ?

Sources : Moyshe Kulbak, « Geklibene Verk », éditions Cyco-Bicher Farlag, p. 246
 Le miroir d'un peuple, anthologie de la poésie yidich, 1870-1970, textes choisis, traduits et présents par Charles Dobzynski, éditions Gallimard, p.284